

ПРИМІТКИ
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)
ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2023 РІК
Комунальне некомерційне підприємство
«Тернопільська обласна клінічна лікарня»
Тернопільської обласної ради

Комунальне некомерційне підприємство «Тернопільська обласна клінічна лікарня» Тернопільської обласної ради засновано на базі майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Тернопільської області та є об'єктом спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Тернопільської області в особі Тернопільської обласної ради. Підприємство працює згідно Статуту.

Юридична та фактична адреса: 46002, м. Тернопіль, вул. Клінічна, 1.
Код ЄДРПОУ – 02001311.

Форма власності – комунальна, правовий статус – юридична особа, організаційно-правова форма господарювання - комунальне підприємство.

Вид діяльності за КВЕД:

- 86.10 Діяльність лікарняних закладів (основний);
- 86.21 Загальна медична практика;
- 86.22 Спеціалізована медична практика.

Власником, Засновником та органом управління Підприємством є Тернопільська обласна рада. Підприємство є підпорядкованим, підзвітним та підконтрольним Засновнику, а в галузевому відношенні підпорядковується управлінню охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації в межах повноважень, визначених чинним законодавством України.

Комунальне некомерційне підприємство «Тернопільська обласна клінічна лікарня» Тернопільської обласної ради є лікарняним закладом охорони здоров'я – комунальним унітарним некомерційним підприємством, що надає послуги високоспеціалізованої медичної допомоги дорослому населенню Тернопільської області та жителям інших областей. Рішенням від 03.07.2019 року №1919184600131 Підприємство включено до Реєстру неприбуткових установ та організацій. Підприємство є платником податку на додану вартість з 10.08.2016 р.

Генеральний директор (головний лікар) Бліхар Василь Євгенович призначений конкурсною комісією Тернопільської обласної ради з 20.08.2019 року строком на 5 років.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз форм фінансової та статистичної звітності за 2023 рік показав задовільний стан фінансово-економічних показників Підприємства.

Найменування показника	Код рядка	План 2023	Факт 2023	Відхилен- ня (+,-)	Виконан- ня (%)
I. Доходи і витрати від операційної діяльності					
Дохід з обласного бюджету (на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, товарів, робіт, послуг) всього	1010	31 000	25 804	-5 196	83%
За рахунок коштів обласного бюджету з них:	1020	1 200	948	- 252	79%

медична субвенція (утримання КНП)	1021	0	0	0	0%
додаткова дотація (оплата послуг енергоносіїв)	1022	0	0	0	
обласний бюджет	1023	1 200	948	- 252	79%
інші видатки за цільовим призначенням (програми та заходи за рахунок субвенцій та інших надходжень з обласного бюджету)	1024	0	0	0	0%
доходи на покриття видатків за рахунок місцевих бюджетів	1025	0	0	0	0%
додаткові доходи (інші територіальних громад)	1026	0	0	0	0%
За рахунок власних надходжень, що надійшли до КНП, з них	1030	436 400	462 488	26 088	106%
надходження за послуги, що надаються КНП згідно з їх основною діяльністю	1031	24 000	9 484	-14 516	40%
надходження КНП від додаткової (господарської) діяльності	1032	400	509	109	127%
надходження КНП від оренди нерухомого майна	1033.1	1 600	1 205	- 395	75%
загальна площа зданих приміщень в оренду, (кв.м)		1 856,88			
надходження КНП від оренди рухомого майна	1033.2	0	0	0	0%
надходження КНП від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)	1034	200	99	- 101	50%
надходження КНП у вигляді благодійних внесків, грантів та дарунків	1035	20 000	38 953	18 953	195%
надходження КНП від підприємств, організацій, фізичних осіб та від іншого	1036	0	0		0%
кошти Національної служби здоров'я України у розрізі пакетів медичних послуг	1040	340 000	343 127	3 127	101%
надходження від безоплатно одержаних оборотних активів	1050	200	0	- 200	0%
дохід від безоплатно одержаних оборотних активів(в порядку ЦП)	1060	40 000	56 453	16 453	141%
Інші надходження, не заборонені законодавством	1070	10 000	12 658	2 658	127%
Видатки					
Заробітна плата	1080	196 600	200 033	3 433	102%
Нарахування на оплату праці	1090	44 000	42 271	-1 729	96%
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	1100	4 000	2 781	-1 219	70%
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	1110	116 400	140 229	23 829	120%
Продукти харчування	1120	8 000	6 779	-1 221	85%
Оплата послуг (крім комунальних)	1130	8 000	8 783	783	110%
Видатки на відрядження	1140	400	63	- 337	16%

Оплата комунальних послуг та енергоносіїв, у т.ч.:	1150	31 000	28 322	-2 678	91%
оплата послуг з теплопостачання	1151	14 070	11 795	-2 275	84%
оплата послуг з водопостачання та водовідведення	1152	3 000	2 302	- 698	77%
оплата послуг з постачання електроенергії	1153	13 700	13 973	273	102%
оплата послуг з постачання природного газу	1154	30	14	- 16	47%
оплата послуг інших енергоносіїв	1155	200	238	38	119%
Окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	1160	100	13	- 87	13%
Соціальне забезпечення	1170	300	158	- 142	53%
Інші поточні видатки	1180	400	332	- 68	83%
Витрати безоплатно одержаних оборотних активів в порядку ЦП	1190	40 000	56 453	16 453	141%
Інші видатки, у т.ч. :	1200	0	0	0	
амортизація	1210	19 400	20 292	892	105%
Резервний фонд	1220	0	0	0	0%
Усього доходів	1300	468 600	489 240	20 640	104%
Усього видатків	1400	468 600	506 509	37 909	108%
Результат операційної діяльності	1500	0	-17 269	-17 269	
II. Фінансова діяльність					
Доходи від фінансової операцій	1600	400	0	- 400	0%
Витрати фінансових операцій	1700	400	0	- 400	0%
Результат фінансових операцій	1800	0	0	0	
III. Інвестиційна діяльність					
Доходи від інвестиційної діяльності	1900	9000	17448	8448	194%
Витрати інвестиційної діяльності	2000	0	21	21	
Результат інвестиційної діяльності	2100	9000	17427	8427	194%
Фінансовий результат (прибуток)	2300	9 000	158	-8842	2%

За 2023 рік дохід від реалізації послуг склав 353 120 326 729 тис. грн., збільшення яких на 26 391 тис. грн. відбулося за рахунок зростання доходів від НСЗУ (26 919 тис. грн.)

id пакету	Найменування пакету	2022, тис. грн	2023, тис. грн	%
1	2	3	4	5
	Доходи від НСЗУ, всього	317 208,1	343 126,8	8
3	Хірургічні операції дорослим та дітям у стаціонарних умовах	159 854,1	175 016,3	9
4	Стаціонарна допомога дорослим та дітям без проведення хірургічних операцій	53 385,8	70 249,5	32
6	Медична допомога при гострому інфаркті міокарда	13 788,2	12 624,2	-8

9	Профілактика, діагностика, спостереження, лікування та реабілітація пацієнтів в амбулаторних умовах	4 932,4	8 974,3	82
12	Езофагогастродуоденоскопія	823,3	1 412,6	72
13	Колоноскопія	342,6	474,5	39
14	Цистоскопія	98,7	102,8	4
15	Бронхоскопія	26,1	20,1	-23
16	Лікування пацієнтів методом гемодіалізу в амбулаторних умовах	43 442,3	43 069,8	-1
31	<i>Стационарна медична допомога пацієнтам з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2</i>	9 393,4	0,0	-100
37	Лікування пацієнтів методом перитонеального діалізу в амбулаторних умовах	1 052,1	957,1	-9
38	Лікування та супровід дорослих і дітей з гематологічними та онкогематологічними захворюваннями в амбулаторних та стаціонарних умовах	25 574,4	22 569,3	-12
47	Хірургічні операції дорослим та дітям в умовах стаціонару одного дня	2 700,0	4 272,3	58
50	Забезпечення кадрового потенціалу системи охорони здоров'я шляхом організації надання медичної допомоги із залученням лікарів-інтернів	1 794,7	3 384,0	89
	Доходи від надання меддопомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів	7 792,2	8057,1	3

Інші операційні доходи в порівнянні до 2023 року збільшилися на 39 688 тис. грн. або 41,2%, в більшій мірі за рахунок зростання доходів від цільового фінансування (31 123 тис. грн.) та за рахунок зростання доходів від розміщення коштів на поточному рахунку (7 922 тис. грн.)

Вцілому зростання доходів від операційної діяльності в 2023 році склало 15,6% (з 423 161 тис. грн. в 2022 році до 489 241 тис. грн. в 2023 році).

Собівартість за 2023 рік склала 461 123 тис. грн., що на 101 153 тис. грн. або 12,8% більше, ніж в 2022 році.

Адміністративні витрати збільшилися з 30 432 тис. грн. в 2022 році до 35 628 тис. грн. в 2023 році тобто на 17%. Інші операційні витрати зменшилися з 12 143 тис. грн. в 2022 році до 9 759 тис. грн. в 2023 році за рахунок перерозподілу частини благодійної допомоги в інші заклади охорони здоров'я.

Вцілому витрати від операційної діяльності збільшилися на 25,8 % з 402 545 тис. грн. в 2022 році до 506 510 тис. грн. в 2023 році. Операційні витрати збільшилися в зв'язку із значним зростанням заробітної плати та зростанням цін на товари та послуги.

Відсутність фінансових доходів у 2023 році, пов'язане із укладанням виключно договорів касового обслуговування, згідно якого Підприємство отримало відсотки на поточний залишок в сумі 10 092 тис. грн. (2 170 тис. грн в 2022 р.)

Інші доходи в 2023 році склали 17 448 тис. грн. (14 422 тис. грн. В 2022 р.) Це доходи, одержані від використання безоплатно отриманих необоротних активів та необоротних активів, придбаних за рахунок бюджетних коштів, в сумі амортизації на вказані активи.

Інші витрати в 2023 році становили 21 тис. грн. (189 тис. грн. В 2022 р.).

Прибуток за 2023 рік склав 158 тис. грн.

РОЗШИФРОВКА ОКРЕМИХ СТАТЕЙ ДОХОДІВ І ВИТРАТ

Валюта балансу станом на 31.12.2023 року – 456 703 тис. грн.

Чистий фінансовий результат (прибуток) за 2023 рік склав 158 тис. грн.

Доходи

Від реалізації послуг 353 121 тис. грн.

від надання медичних послуг по програмі медичних гарантій 343 127 тис. грн.,
від надання медичної допомоги методом трансплантації органів - 8 057 тис. грн.,
від надання інших медичних платних послуг (консультації лікаря, клінічні дослідження, лікування іноземців тощо) – 1 427 тис. грн.,
від надання немедичних послуг (транспортування хворих, платна інтернатура тощо) – 510 тис. грн.

Інші операційні доходи 136 120 тис. грн.

від отриманого фінансування – 26 751 тис. грн.
від безоплатно отриманих централізованих поставок медикаментів та виробів медичного призначення – 56 453 тис. грн.
від безоплатно отриманих запасів та послуг – 38 953 тис. грн.
від зданих в оренду приміщень – 3 769 тис. грн.
інші доходи (від реалізації відходів тощо) – 102 тис. грн.
відсотки банку на поточний залишок – 10 092 тис. грн.

Інші доходи – 17 448 тис. грн.

від використання безоплатно отриманих необоротних активів – 6 256 тис. грн.
від використання необоротних активів, отриманих як централізовані поставки – 4 409 тис. грн.
від використання необоротних активів, придбаних за рахунок фінансування – 6 636 тис. грн.
від реалізації брухту після списання обладнання та інші доходи – 147 тис. грн.

Витрати

Собівартість реалізованих послуг – 461 123 тис. грн.

Матеріальні витрати – 229 936 тис. грн., в тому числі :

- витрати матеріальних цінностей – 205 166 тис. грн.,
- комунальні послуги – 22 452 тис. грн.
- витрати на поточні ремонти – 2 318 тис. грн.

Витрати на оплату праці – 175 600 тис. грн.

Відрахування на соціальні заходи – 32 319 тис. грн.

Амортизація – 18 090 тис. грн.

Інші операційні витрати (послуги, відрядження) – 5 178 тис. грн.

Адміністративні витрати – 35 628 тис. грн.

Матеріальні витрати – 2 560 тис. грн., в тому числі :

- витрати матеріальних цінностей – 896 тис. грн.,

- комунальні послуги – 1 548 тис. грн.
  - поточні ремонти (автомобілів, побутової техніки) - 116 тис. грн.,
- Витрати на оплату праці – 24 961 тис. грн.
Відрахування на соціальні заходи – 4 332 тис. грн.
Амортизація – 2 202 тис. грн.
Інші операційні витрати – 1 573 тис. грн., в тому числі:
- податки та збори – 284 тис. грн.
  - відрядження – 2 тис. грн.
  - послуги - 1 260 тис. грн.
  - страхування – 16 тис. грн.
  - комісія банку – 11 тис. грн.

Інші операційні витрати – 9 759 тис. грн.

Матеріальні витрати – 4 425 тис. грн., в тому числі:

- списано запасів, в томці числі собівартість реалізованих запасів – 103 тис. грн.
- комунальні послуги та утримання приміщень, зданих в оренду – 2 517 тис. грн., утримання приміщень, зайнятих університетом – 1 805 тис. грн.

Витрати на оплату праці – 3 758 тис. грн.

Відрахування на соціальні заходи – 1 492 тис. грн., з них на виплату пільгових пенсій – 158 тис. грн.

Інші операційні витрати - 84 тис. грн., з них податки за здані в оренду приміщення – 36 тис. грн.

Інші витрати – 21 тис. грн.

Вибуття медобладнання внаслідок крадіжки – 21 тис. грн.

РОЗШИФРОВКА ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2024 року становила 12 482 тис. грн., яка в порівнянні з дебіторською заборгованістю станом на 01.01.2023 року зросла на 3 075 тис. грн. Заборгованості за послуги по програмі медичних гарантій населенню на кінець року склала 12 030 тис. грн.

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	СТАНOM НА 01.01.2023	СТАНOM НА 01.01.2024	ВІДХИЛЕННЯ
За надані послуги	17	32	15
Клінічні дослідження	43	139	96
За послуги по програмі медичних гарантій населенню	9 030	12 030	3 000
За оренду приміщень	239	183	-56
Розрахунки з підзвітними особами	1	7	6
Аванси постачальникам	72		-72
Інші аванси	5		-5
Інша заборгованість (винних осіб)		91	91
ВСЬОГО	9 407	12 482	3 075

Кредиторська заборгованість

Станом на 01.01.2024 року кредиторська заборгованість зменшилась на 1 363 тис. грн. в порівнянні з початком 2023 року та становила 100 тис. грн. за рахунок авансу, отриманого на здійснення медичних послуг та проведення клінічних досліджень.

КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	СТАНОМ НА 01.01.2023	СТАНОМ НА 01.01.2024	ВІДХИ- ЛЕННЯ
Поточна кредиторська заборгованість на отримані послуги	50	20	-30
Податок на додану вартість	10	25	15
Передоплата по договорах навчання в заочній частині інтернатури	10		-10
Отриманий аванс на здійснення медичних послуг	801		-801
Аванс на проведення клінічних досліджень	592	55	-537
ВСЬОГО	1 463	100	-1 363

СТРУКТУРА БАЛАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

В активах Підприємства найбільшу питому вагу складають необоротні активи (включно із нематеріальними активами) 55%. Сума зносу складає 35,8% від первісної вартості основних засобів.

Питома вага запасів в структурі активу балансу складає 28%, грошових коштів – 8%, незавершених капітальних інвестицій – 6% та дебіторська заборгованість – 3%.

В пасиві Підприємства зареєстрований статутний капітал відсутній.

Додатковий капітал (17% пасиву балансу) відображає залишкову вартість необоротних активів, безоплатно отриманих Підприємством. Із суми 78 483 тис. грн. вартість права на користування земельними ділянками складає 58 325 тис. грн.

Цільове фінансування (26% пасиву балансу) складається із:

незавершених капітальних інвестицій за рахунок бюджетних коштів 24 422 тис. грн.

запасів, отриманих по централізованих поставках – 81 445 тис. грн.

запасів, придбаних за бюджетні кошти – 1 534 тис. грн.

запасів, безоплатно отриманих – 11 966 тис. грн.

В зв'язку із обмеженою тривалістю відпусток на період військового стану резерв відпусток збільшився до 6% пасиву балансу.

Доходи майбутніх періодів (34% пасиву балансу) відображають залишкову вартість необоротних активів, придбаних Підприємством за бюджетні кошти та отриманих як цільова благодійна допомога.

Нерозподілений прибуток на кінець року склав 78 077 тис. грн. або 17% валюти балансу Підприємства.

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ

Значення розрахованих показників платоспроможності (коефіцієнта покриття, коефіцієнта швидкої ліквідності, коефіцієнта платоспроможності, коефіцієнта

фінансування, коефіцієнта забезпечення власними оборотними коштами) відповідають своїм нормативним значенням, що свідчить про ефективне використання ресурсів праці, капіталу, землі, матеріалів, енергії, інформації при наданні послуг, що забезпечує продуктивність праці та платоспроможність Підприємства.

Показники	Розрахункове значення	Фактичне значення за 2023р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності Характеризує те, наскільки ймовірно негайне погашення поточних зобов'язань за рахунок грошових коштів і їх еквівалентів та фінінвестицій	0,25 - 0,5	0,20
Коефіцієнт загальної ліквідності (або покриття) Характеризує спроможність за рахунок наявних оборотних ативів виконувати свої грошові зобов'язання	1,0 - 2,0	0,98
Коефіцієнт фінансової стійкості (або автономії, або платоспроможності) Характеризує частку власного капіталу в сукупному капіталі	> 0,5	0,34
Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом (або фінансування, або структури капіталу) Характеризує пропорцію різних джерел фінансування господарської діяльності (позикового і власного)	0,5 – 1,0	1,92
Коефіцієнт рентабельності активів Характеризує операційну ефективність лікарні.	> 0	0,0004

ЗАКУПІВЛІ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ

Закупівлі товарів, робіт і послуг проводяться через електронну систему закупівель та включаються до річного плану закупівель. Річний план та зміни до нього оприлюднюються в електронній системі закупівель.

У 2023 році було проведено 636 процедури на суму 234 273 466, 69 грн., в тому числі :

- Процедури із закупівлі комунальних послуг (енергоносії, вода, газ) - 8 процедур, на суму 35 571 480,29 грн.
- Відкриті торги з особливостями – проведено 112 процедур на загальну суму 183 162 195,05 грн. (з них не відбулося 14 процедур).
- Запит ціни пропозиції – 12 процедур, на суму 2 442 539,00 грн.
- Закупівлі без використання електронної системи закупівель – проведено 504 процедури на суму 13 097 252,35 грн.

Середня кількість працівників в 2023 році становила 1060 чол.

Середня заробітна плата в 2023 році складала 14 842,09 грн.

БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ

Після дати балансу відбулися події, які можуть суттєво вплинути на здатність Підприємства здійснювати свою діяльність на основі принципу безперервності.

Так, через загострення військових дій, визваних конфліктом на сході України та невизнаним відділенням Автономної республіки Крим, 24 лютого 2022 року розпочалося військове вторгнення Російської Федерації на територію України. Тому є вірогідність того, що дана подія, може поставити під сумнів прийнятність облікових політик, що були використані Підприємством при складанні фінансової звітності. Ці події ставлять під сумнів обґрунтованість припущення про безперервність діяльності.

На даний час, враховуючи воєнний стан, продовжений Указом Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України № 3564-IX від 06.02.2024 р. неможливо в повній мірі оцінити вплив подій, що відбулися, на облікові оцінки, оцінки справедливої вартості, очікування щодо зменшення корисності активів.

Вплив війни на діяльність Підприємства проявляється через такі складові як:

- військова агресія Російської Федерації проти України;
- ракетні обстріли території України, наслідком яких може стати знищення або часткове пошкодження майна Підприємства;
- втрата персоналу Підприємства внаслідок наступних етапів мобілізації населення до Збройних сил України;
- значний ризик використання матеріальних та людських ресурсів Підприємства для забезпечення воєнних потреб;
- ймовірний сумнів у майбутній здатності Підприємства, його клієнтів та постачальників виконати умови діючих та майбутніх договорів;
- розрив ланцюгів постачання, в зв'язку з тим, що підприємства-постачальники знаходяться на території України в зоні бойових дій, та втрата частини ринків збуту.

Підприємство веде свою діяльність в регіоні, що не охоплений активними бойовими діями. У зв'язку із прогнозами керівництва Підприємства щодо зниження обсягу доходів, проведені заходи по скороченні витрат. Наразі, Підприємству немає ні наміру, ні потреби ліквідуватися або суттєво скоротити свою діяльність. Керівництво оцінює можливі втрати, такими, що не вплинуть на здатність Підприємства продовжувати діяльність на безперервній основі.

**Генеральний директор
(головний лікар)**

Василь БЛІХАР